

Protokół nr /2026

Ze wspólnego posiedzenia Komisji Rady

W posiedzeniu Komisji udział wzięli: Pani Marta Mozol- Jursza- Kierownik Centrum Zdrowia dla Dzieci i Młodzieży, Pani Joanna Michalak- Dyrektor Centrum Zdrowia Psychicznego Instytutu psychoedukacji w Poznaniu oraz **członkowie wszystkich Komisji** (lista obecności stanowi załącznik do protokołu).

Pani Joanna Michalak przedstawiła dane statystyczne za rok 2025. Wskazała na paradoksalną tendencję: po raz pierwszy od lat spadła liczba prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży (o 6%), jednak liczba skutecznych samobójstw wzrosła aż o 30%. Podkreśliła, że działania profilaktyczne zaczynają przynosić efekty, ale proces zmian jest powolny.

Ponadto zwrócono uwagę na wpływ Internetu na zdrowie psychiczne. Badania (raport „Życie online i offline”) wykazują, że treści suicydalne wyświetlają się 39% uczniów klas siódmych i aż 55% uczniów szkół ponadpodstawowych. Internet jest obecnie głównym źródłem wiedzy dla dzieci o tym, jak przygotować się do prób samobójczych.

W populacji dorosłych odnotowano 30% wzrost liczby zwolnień lekarskich z powodu zaburzeń psychicznych (łącznie 1,6 mln zwolnień w 2025 r.). Dominujące rozpoznania to zaburzenia lękowe, adaptacyjne oraz problemy wynikające z mobbingu w pracy.

Reforma psychiatrii- model środowiskowy

Omówione zostały różnice między starym "modelem azylowym" (izolacja pacjenta w szpitalu) a nowym modelem środowiskowym. Według wytycznych WHO model azylowy jest błędny, ponieważ utrudnia powrót do społeczeństwa i pracy. Nowoczesna pomoc powinna być personalizowana, a hospitalizacja skracana do minimum, by jak najszybciej przekazać pacjenta do leczenia środowiskowego lub na oddział dzienny.

Rozwój Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP)

Pani Joanna Michalak przedstawiła historię placówki, która zaczynała jako mała poradnia w Swarzędzu, a obecnie jest pierwszym CZP w Wielkopolsce (powołanym pod koniec 2022 r.).

Obszar odpowiedzialności obejmuje ponad 230 tys. mieszkańców (Poznań Nowe Miasto, Swarzędz, Kostrzyn, Kleszczewo, Kórnik).

Zatrudnienie: wzrost z 50 osób w 2022 r. do ponad 300–350 pracowników obecnie.

Liczba świadczeń: wzrost z niespełna 1000 wizyt miesięcznie (grudzień 2022) do około 7000 wizyt miesięcznie obecnie (dane dla dorosłych).

Centrum planuje na rok 2026 priorytetowe działania skierowane do seniorów (demencje, choroba Alzheimera, rehabilitacja po udarach).

Nowoczesne technologie w leczeniu

Placówka stosuje innowacyjne metody diagnostyki i terapii:

- QEEG (mapowanie mózgu): badanie fal mózgowych u pacjentów oddziałów dziennych.
- Neurofeedback i przezczaszkowa stymulacja magnetyczna (TMS): treningi poprawiające neuroplastyczność mózgu, kluczową w leczeniu depresji i urazów.
- Gogle VR: wykorzystywane w terapii lęku społecznego u młodych ludzi. Pozwalają na trening sytuacji takich jak jazda tramwajem czy wystąpienia przed klasą w bezpiecznym, wirtualnym środowisku.

Działalność oddziału dziennego dla dzieci i młodzieży

Dr Marta Mozol- Jursza omówiła funkcjonowanie oddziału w Koziegłowach. Od grudnia 2023 r. przyjęto 324 pacjentów, jednak liczba oczekujących (skierowań) wynosi obecnie 654.

Sukcesem oddziału jest możliwość prowadzenia w trybie ambulatoryjnym (bez izolacji od rodziców) dzieci z psychozami, nawet w wieku 8–9 lat. Dzieci te codziennie wracają do domu, co znacznie poprawia ich jakość życia.

Kluczowe wyzwania i bariery to przede wszystkim brak szkół przy oddziałach dziennych. Jest to największy problem w Koziegłowach. Brak edukacji uniemożliwia dłuższą terapię (powyżej 3 miesięcy), zwłaszcza w klasach maturalnych

- **Finansowanie:** NFZ nie płaci za dni, w których dziecko jest chore lub przebywa w swojej macierzystej szkole (mimo że miejsce na oddziale pozostaje zajęte).
- **Kadry:** Psychiatra dzieci i młodzieży określany jest jako „jednorożec” ze względu na ogromny deficyt specjalistów. Centrum samodzielnie kształci obecnie 8 rezydentów psychiatrii dziecięcej i co najmniej 12 psychiatrii dorosłych.
- **Lokalizacje:** Występuje problem z planami zagospodarowania przestrzennego. Gminy często nie chcą wydawać pozwoleń na budowę placówek medycznych przy głównych arteriach komunikacyjnych (wymogi dotyczące liczby miejsc parkingowych), podczas gdy pacjenci CZP to głównie osoby korzystające z komunikacji miejskiej.

Pani Anna Ankiewicz zapytała dlaczego wszystkie wskazane lokalizacje Centrum Zdrowia Psychicznego znajdują się na wschodzie powiatu? Brakuje nam placówek dla mieszkańców północy i zachodu.

Pani Joanna Michalak odpowiedziała, że wynika to bezpośrednio z rejonizacji narzuconej przez Ministerstwo Zdrowia. „My otrzymaliśmy pod opiekę konkretny obszar: Poznań Nowe Miasto, Swarzędz, Kostrzyn, Kleszczewo i Kórnik. W gminach takich jak Czerwonak, Suchy Las czy Tarnowo Podgórne nadal obowiązuje „stary model” leczenia, ponieważ reforma tam jeszcze nie dotarła. Jako radni macie Państwo realny wpływ na tę sytuację- możecie wnioskować do Ministerstwa Zdrowia o przyspieszenie prac nad reformą w tych rejonach.”

Pani Magdalena Kosakowska powiedziała „wspomniała Pani o „wzorcowej współpracy” z Kórnikiem. Czy może Pani rozwinąć ten wątek? W Kórniku budowana jest nowa szkoła, czy tam również przewidziano miejsce na terapię?”

Pani Joanna Michalak odpowiedziała „współpraca z burmistrzem Kórnika układa się bardzo dobrze. Gdy pojawił się pomysł otwarcia poradni, miejsce znalazło się niemal natychmiast. Obecnie w Kórniku działa nasz psycholog terenowy obsługujący dzieci i dorosłych, a w gminnych salkach odbywają się treningi kognitywne dla seniorów. Będziemy ponownie ubiegać się o kontrakt NFZ na pełną poradnię w tej gminie, co byłoby „błogosławieństwem” dla tamtejszych rodziców.”

Pani Dominika Buczkowska zapytała jakie konkretnie warunki lokalowe są potrzebne, aby taka placówka mogła powstać?

Pani Joanna Michalak odpowiedziała, że kluczowa jest dostępność komunikacyjna. „Naszym głównym pacjentem jest osoba poruszająca się transportem publicznym. Nie możemy budować placówek na peryferiach, gdzie autobus dojeżdża raz na godzinę, bo pacjenci zrezygnują z leczenia. Potrzebujemy około 500 m² powierzchni w centrum, blisko głównych szlaków komunikacyjnych. Niestety często spotykamy się z oporem urzędników, którzy odmawiają pozwoleń na budowę przy głównych arteriach, argumentując to np. zbyt małą liczbą miejsc parkingowych.”

Zapytano „jakiej konkretnie powierzchni (m²) potrzebujecie Państwo na taką placówkę?”

Pani Joanna Michalak odpowiedziała „podstawą zabezpieczającą potrzeby jest około 500 m² powierzchni użytkowej. Kluczowe jest jednak, aby budynek znajdował się w centrum, blisko węzłów komunikacyjnych. Dzieci często dojeżdżają na oddział dzienny samodzielnie; jeśli dojazd będzie wymagał wielu przesiadek, pacjenci po prostu zrezygnują z leczenia.”

Pani Magdalena Kosakowska zapytała jak długo obecnie czeka się na wizytę u psychiatry dziecięcego?

Pani Marta Mozol- Jursza odpowiedziała, że sytuacja jest bardzo trudna. Limity NFZ nie są już problemem, bo zostały zniesione, ale brakuje kadr. Do mnie obecnie zapisy sięgają grudnia 2027 roku. Aby uniknąć tragedii, wprowadzamy własny system triażu, tj. psychologowie oceniają stan dziecka, by wyłapać przypadki pilne i stany zagrożenia życia, które muszą zostać przyjęte poza kolejną.

Pani Magdalena Kosakowska powiedziała „poruszyła Pani temat braku szkoły przy oddziale dziennym w Koziegłowach. Czy powiat rzeczywiście odmówił współpracy w tym zakresie?”

Pani Joanna Michalak odpowiedziała „Tak, o ile miasto Poznań pozwoliło na utworzenie szkoły przy oddziale na ul. Bystrej, o tyle Starostwo Powiatowe odmówiło podobnego rozwiązania w naszej lokalizacji. Jest to dla nas ogromna bariera, ponieważ bez szkoły nie możemy prowadzić długofalowej terapii (powyżej 3 miesięcy), szczególnie dla maturzystów. Potrzebujemy dosłownie jednej sali lekcyjnej i nauczycieli, którzy przychodziliby do nas.”

Pan Tomasz Gintrowicz zapytał „czy popierają Panie ograniczenie korzystania z telefonów komórkowych w szkołach?”

Pani Marta Mozol- Jursza odparła „Zdecydowanie tak. Na naszym oddziale stosujemy „koszyk”, do którego dzieci odkładają telefony. Już po dwóch dniach widzimy różnicę – dzieci zaczynają ze sobą rozmawiać i budować realne relacje. Scrolling powyżej dwóch godzin dziennie realnie zmniejsza liczbę połączeń w korze mózgowej. **Asia:** Statystyki są nieubłagane – powyżej pięciu godzin przed ekranem gwałtownie rośnie ryzyko samobójstwa w każdej grupie wiekowej. Internet stał się „dzikim zachodem” bez kontroli dorosłych.”

Pani Anna Ankiewicz zapytała „co Panie myślą o tzw. „szkołach w chmurze”? Rodzice często wybierają je dla dzieci z problemami.”

Pani Joanna Michalak odpowiedziała „To często pułapka. Rodzicowi wydaje się, że chroni dziecko przed lękiem społecznym, ale w rzeczywistości izoluje je całkowicie. Mieliśmy 19-latkę, który przez pięć lat nie widział rówieśników, bo był w szkole w chmurze – on teraz nie jest w stanie funkcjonować w społeczeństwie. Szkoła przy oddziale dziennym jest lepsza, bo daje strukturę klasy i kontakt z ludźmi w bezpiecznych warunkach.”

Pani Anna Kabacińska podziękowała gościom za przybycie oraz dyskusję. „Jako radni będziemy dalej procedować postulaty dotyczące wsparcia reformy i kwestii lokalowych w naszych gminach.”

Protokół sporządziła: Patrycja Papina